

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുഭവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
അഥ കന്യാചിദ് ദ്വിജവരസ്യാംഗിരഃപ്രവരസ്യ ശമദമതപഃ -
സ്വാധ്യായാധ്യയനത്യാഗസന്തോഷതിതിക്ഷാപ്രശ്രയവിദ്യാ -
നസ്മയാത്മജ്ഞാനാനന്ദയുക്തസ്യാത്മസദ്യശശ്രൂതശീലാചാര -
രൂപൗദാർയഗുണാ നവസോദരയാ അംഗജാ ബഭൂവുർമിമുനം ച
യവീയസ്യാം ഭാർയായാം ॥ 1 ॥

യസ്തു തത്ര പുമാംസ്തം പരമഭാഗവതം രാജർഷിപ്രവരം
ഭരതമുത്സൃഷ്ടമൃഗശരീരം ചരമശരീരേണ വിപ്രത്വം
ഗതമാഹുഃ ॥ 2 ॥

തത്രാപി സ്വജനസംഗാച്ച ഭൃശമുദ്വിജമാനോ ഭഗവതഃ
കർമബന്ധവിധ്വംസനശ്രവണസ്മരണഗുണവിവരണ -
ചരണാരവിന്ദയുഗലം മനസാ വിദധദാത്മനഃ
പ്രതിഘാതമാശങ്കമാനോ ഭഗവദനുഗ്രഹേണാനുസ്മൃത -
സ്വപൂർവജന്മാവലിരാത്മാനമുൻമത്തജ്ഞാധ്വന്ധധിര -
സ്വരൂപേണ ദർശയാമാസ ലോകസ്യ ॥ 3 ॥

തത്യാപി ഹ വാ ആത്മജസ്യ വിപ്രഃ പുത്രസ്തേഹാനുബദ്ധമനാ
ആ സമാവർതനാത്സംസ്കാരാൻ യഥോപദേശം വിദധാന
ഉപനീതസ്യ ച പുനഃ ശൗചാചമനാദീൻ കർമനിയമാ -

നനഭിപ്രേതാനപി സമശിക്ഷയദനുശിഷ്ടേന ഹി ഭാവ്യം
പിതൃഃ പുത്രേണേതി || 4 ||

സ ചാപി തദു ഹ പിതൃസന്നിധാവേവാസധീചീനമിവ
സു കരോതി ഛന്ദാംസ്യധ്യാപയിഷ്യൻ സഹ വ്യാഹുതിഭിഃ
സപ്രണവശിരസ്ത്രിപദീം സാവിത്രിം ഗ്രൈഷ്ഠവാസന്തികാൻ
മാസാനധീയാനമപ്യസമവേതരുപം ഗ്രാഹയാമാസ || 5 ||

ഏവം സ്വതനുജ ആത്മന്യനുരാഗാവേശിതചിത്തഃ
ശൗചാധ്യയനവ്രതനിയമഗുർവനലശുശ്രൂഷണാഭ്യൗപ -
കുർവാണകകർമാണ്യനഭിയുക്താന്യപി സമനുശിഷ്ടേന
ഭാവ്യമിത്യസദാഗ്രഹഃ പുത്രമനുശാസ്യ സ്വയം
താവദനധിഗതമനോരഥഃ കാലേനാപ്രമത്തേന
സ്വയം ഗൃഹ ഏവ പ്രമത്ത ഉപസംഹൃതഃ || 6 ||

അഥ യവീയസീ ദ്വിജസതീ സ്വഗർഭജാതം മിമുനം
സപത്ന്യാ ഉപന്യസ്യ സ്വയമനുസംസ്ഥയാപതിലോകമഗാത് || 7 ||

പിതർയുപരതേ ഭ്രാതര ഏനമതത്പ്രഭാവവിദസ്തയ്യാം
വിദ്യായാമേവ പര്യവസിതമതയോ ന പരവിദ്യായാം
ജഡമതിരിതി ഭ്രാതൂരനുശാസനനിർബന്ധാന്യവൃത്സന്ത || 8 ||

സ ച പ്രാകൃതൈർദ്വിപദപശുഭിരുന്മത്തജഡബധിരേ -
ത്യഭിഭാഷ്യമാണോ യദാ തദനുരൂപാണി പ്രഭാഷതേ കർമാണി
ച സ കാർയമാണഃ പരേച്ഛയാ കരോതി വിഷ്ടിതോ വേതനതോ
വാ യാച്ന്തയാ യദുച്ഛയാ വോപസാദിതമൽപം ബഹു മുഷ്ടം
കദന്നം വാദ്യവഹരതി പരം നേന്ദ്രിയപ്രീതിനിമിത്തം |
നിത്യനിവൃത്തനിമിത്തസ്വസിദ്ധവിശുദ്ധാനുഭവാനന്ദ -

സ്വാത്മലാഭാധിഗമഃ സുഖദുഃഖയോർദ്വന്ദ്വനിമിത്തയോ -
രസംഭാവിതദേഹാഭിമാനഃ || 9 ||

ശീതോഷ്ണവാതവർഷേഷു വൃഷ ഇവാനാവൃതാംഗഃ പിനഃ
സംഹനനാംഗഃ സ്ഥണ്ഡിലസംവേശനാനുൻമർദ്ദനാമജ്ജന -
രജ്ജസാ മഹാമണിരിവാദിവൃക്തബ്രഹ്മവർചസഃ
കുപ്സാവൃതകടിരുപവീതേനോരുമഷിണാ ദ്വിജാതിരിതി
ബ്രഹ്മബന്ധുരിതി സംജ്ഞയാതജ്ജ്ഞാനാവമതോ വിചചാര || 10 ||

യദാ തു പരത ആഹാരം കർമ്മവേതനത ഇൗഹമാനഃ
സ്വഭ്രാത്യഭിരപി കേദാരകർമ്മണി നിരൂപിതസ്തദപി
കരോതി കിന്തു ന സമം വിഷമം ന്യൂനമധികമിതി
വേദ കണപിഞ്ചയാകഫലീകരണകുൽമാഷസ്ഥാലീ -
പുരീഷാദീന്യപ്യമൃതവദഭ്യവഹരതി || 11 ||

അഥ കദാചിത്കശ്ചിദ്വൃഷലപതിർഭദ്രകാൽയൈ പുരുഷപശു -
മാലഭതാപത്യകാമഃ || 12 ||

തസ്യ ഹ ദൈവമുക്തസ്യ പശോഃ പദവീം തദനുചരാഃ
പരിധാവന്തോ നിശി നിശീമസമയേ തമസാ -
വ്വൃതായാമനധിഗതപശവ ആകന്തികേന വിധിനാ
കേദാരാൻ വീരാസനേന മൃഗവരാഹാഭിഭുഃ
സംരക്ഷമാണമംഗിരഃപ്രവരസുതമപശ്യൻ || 13 ||

അഥ ത ഏനമനവദ്യലക്ഷണമവമൃശ്യ ഭർതൃകർമ്മ -
നിഷ്ഠത്തിം മന്യമാനാ ബദ്ധ്വാ രശനയാ ചണ്ഡികാ -
ഗൃഹമുപനിന്യൂർമുദാ വികസിതവദനാഃ || 14 ||

അഥ പണയസ്തം സ്വവിധിനാഭിഷിച്ഛാഹതേന
വാസസാജ്ജ്വാദ്യ ഭൂഷണാലേപസ്രക്തിലകാഭിഭി -

രൂപസ്തൃതം ഭുക്തവന്തം ധൂപദീപമാൽയലാജ -
 കിസലയാങ്കുരഫലോപഹാരോപേതയാ വൈശസ -
 സംസ്ഥയാ മഹതാ ഗീതസ്തുതിമൃദംഗപണവഘോഷേണ
 ച പുരുഷപശൂം ഭദ്രകാൽയാഃ പുരത ഉപവേശയാമാസുഃ || 15 ||

അഥ വൃഷലരാജപണിഃ പുരുഷപശോരസ്യഗാസവേന
 ദേവീം ഭദ്രകാലീം യക്ഷ്യമാണസ്തദഭിമന്ത്രിതമസി -
 മതികരാലനിശിതമുപാദദേ || 16 ||

ഇതി തേഷാം വൃഷലാനാം രജസ്തമഃപ്രകൃതീനാം
 ധനമദരജ ഉത്പിക്തമനസാം ഭഗവത്കലാ -
 വീരകുലം കദർമീകൃത്യോത്പഥേന സൈരം വിഹരതാം
 ഹിംസാവിഹാരാണാം കർമാതിദാരുണം യദ്ബ്രഹ്മഭൂതസ്യ
 സാക്ഷാദ്ബ്രഹ്മർഷിസുതസ്യ നിർവൈരസ്യ സർവഭൂത -
 സുഹൃദഃ സൂനായാമപ്യനുമതമാലംഭനം തദുപലഭ്യ
 ബ്രഹ്മതേജസാതിദുർവിഷഹേണ ദന്ദഹ്യമാനേന വപുഷാ
 സഹസോച്ചചാട സൈവ ദേവീ ഭദ്രകാലീ || 17 ||

ഭൃശമർഷരോഷാവേശരദസവിലസിതഭ്രുകുടി -
 വിടപകുടിലദംശ്ചാരുണേക്ഷണാടോപാതിഭയാനക -
 വദനാ ഹന്തുകാമേവേദം മഹാട്ടഹാസമതിസംരംഭേണ
 വിമുഞ്ചന്തീ തത ഉത്പത്യ പാപീയസാം ദുഷ്ടാനാം
 തേനൈവാസിനാ വിവൃക്ലണശീർഷ്ണാം ഗലാത്രസവന്തമ -
 സ്യഗാസവമത്യുഷ്ണം സഹ ഗണേന നിപീയാതിപാനമദ -
 വിഹൃലോച്ചൈസ്തരാം സ്വപാർഷദൈഃ സഹ ജഗൗ
 നനർത ച വിജഹാര ച ശിരഃ കന്ദുകലീലയാ || 18 ||

ഏവമേവ ഖലു മഹദഭിചാരാതിക്രമഃ
 കാർത്ത്യന്യേനാത്മനേ ഫലതി || 19 ||

ന വാ ഏതദ്വിഷ്ണുദന്ത മഹദ്ഭുതം യദസംഭ്രമഃ
 സ്വശിരശ്ശരദന ആപതിത്യേപി വിമുക്തദേഹാദ്യാത്മഭാവ -
 സുദ്യുദ്ധഹൃദയഗ്രന്ഥീനാം സർവസത്ത്വസുഹൃദാത്മനാം
 നിർവൈരാണാം സാക്ഷാദ്ഭഗവതാനിമിഷാരിവരായുധേനാ -
 പ്രമത്തേന തൈസ്തൈർഭാവൈഃ പരിരക്ഷ്യമാണാനാം തത്പാദമൂല -
 മകുതശ്ചിദ്ഭയമുപസൃതാനാം ഭാഗവത -
 പരമഹംസാനാം || 20 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം
 പഞ്ചമസ്കന്ധേ ജഡഭരതചരിതേ നവമോദ്യായഃ ||